

Aan dtkv De Raad van Ministers
De Minister van Economische
Ontwikkeling
De heer R. Cijntje MBA
AmiDos Building,
Pletterijweg 43
Curaçao

Uw nummer 2022/042325 Uw brief van: 15 februari 2023 Ons nummer: 09032023.01 Willemstad, 9 maart 2023
(letter):
Onderwerp: Statutenwijziging IUH en oprichting Aquatel N.V.

Bijlage(n)
:

1 Inleiding

De openbare rechtspersoon Curaçao is met inachtneming van artikel 4 van de Landsverordening corporate governance (P.B. 2014, no. 3 (G.T.)), een schriftelijke overeenkomst aangaande ingaande 1 mei 2012, met een bij Landsbesluit no. 2012/13836 aangewezen deskundige organisatie zijnde Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (hierna: SBTNO). Uitgaande van het gestelde in artikel 4 derde lid van de Landsverordening corporate governance alsook de bepalingen van de overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance onder meer het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder, de Regering, de Raad van Ministers dan wel de Ministers over de toepassing van de in het Landsbesluit Code Corporate Governance Curaçao (P.B. 2014, no. 4 (G.T.)) (hierna: de Code) en in de Landsverordening corporate governance opgenomen bepalingen.

Middels besluit van de Raad van Ministers d.d. 15 februari 2023 met zaaknummer 2023/042325, ontvangen op 21 februari 2023 is het voornemen tot wijziging van de statuten van Integrated Utility Holding N.V./Aqualectra N.V. (hierna: IUH), alsmede het voornemen tot het oprichtingen van de dochteronderneming Aquatel N.V. (hierna: Aquatel) aan de adviseur gemeld.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Omslag d.d. 21 december 2023 met zaaknummer 2023/042325 met als onderwerp statutenwijziging IUH en oprichting Aquatel N.V.;
- Besluit van de Raad van Minister d.d. 15 februari 2023 met zaaknummer 2022/042325;
- Brief Aqualectra d.d. 11 januari 2023 ref IUH-1-2023 betreffende aanbieden concept Statuten Aquatel N.V.;
- Concept statuten Aquatel N.V.;
- Brief Minister van Economische Ontwikkeling (Hierna: de Minister) d.d. 13 februari 2023 met zaaknummer 2023/042325 aan de Raad van Minister met als onderwerp Advies verzoek statutenwijziging IUH en oprichting Aquatel N.V.;
- Brief Aqualectra d.d. 8 februari 2023 ref IUH-4-2023 betreffende Vervolgfragen verzoek tot goedkeuring AvA voor de oprichting van AquaTel N.V.;
- Brief Aqualectra d.d. 27 januari 2023 ref. 2023-2913 betreffende Toelichting oprichting AquaTel N.V.;

- Brief Aqualectra d.d. 16 december 2022 ref. IUH-44-2022 betreffende Statutenwijziging IUH en oprichting Aquatel N.V.;
- Besluit raad van commissarissen IUH d.d. 10 december 2022, getekend door de voorzitter van de raad van commissarissen op 13 december 2022;
- Brief Bureau Telecommunicatie en Post d.d. 24 mei 2022 met kenmerk BT2022/DIR-258 met als onderwerp besluitvorming concessieverlening mobiele telecommunicatie;
- Statuten van IUH, laatstelijk gewijzigd op 18 december 2011; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van IUH van 2 maart 2023.

3 Melding voornemen tot statutenwijziging IUH en oprichting Aquatel N.V.

Middels besluit van de Raad van Minister heeft de Raad op 15 februari 2023 met zaaknummer 2022/042325 het volgende besloten.

“(…)

De Raad stemt in met de volgende beslispunten:

1. met het aanbieden van de voorgestelde statutenwijziging van Integrated Utility Holding N.V. (IUH) conform het besluit van de raad van commissarissen d.d. 13 december 2022 en het schrijven d.d. 16 december 2022 van het bestuur (ref. IUH-44-2022), alsmede de concept-statuten in verband met de oprichting van Aqua Tel N. V, aan de adviseur corporate governance,

2. om vooruitlopend op de uiteindelijke besluitvorming ten aanzien van de statuten genoemd in beslispunt 1, in ieder geval de volgende condities te binden aan het oprichten en de exploitatie van Aqua Tel N. V:

- dat de exploitatie van AquaTel N.V. niet mag leiden tot toenemende vaste kosten voor de productie van elektra en/ of water;
- dat additionele tegenvallende omzet met betrekking tot de exploitatie van AquaTel N.V. de continuïteit van het traject van slimme meters niet mag verhinderen en/ of vertragen; en
- dat de geprojecteerde verlaging van de non revenues conform de brief van 8 februari 2023 met referentie voor zowel water als elektra die de digitale meters teweeg moeten brengen niet verhinderd mogen worden door tegenvallende omzet van AquaTel N.V.;

e.e.a. met inachtneming van het voorstel d.d. 13 februari 2023 van de Minister van Economische Ontwikkeling (zaaknr. 2022/042325). Aan de Directeur SBTNO voor de nodige advisering conform beslispunt 1.

“(…)”

IUH heeft in hun schrijven van 16 december 2022, ref. IUH-44-2022 onder andere het volgende gesteld met betrekking tot de statutenwijziging IUH en oprichting Aquatel:

“(…)

Bij brief gedateerd 30 december 2021 is door IUH een aanvraag ingediend voor een concessie voor mobiele telecommunicatie.

Als reactie op het verzoek van IUH heeft het Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P) middels schrijven d.d. 24 mei 2022 aan IUH medegedeeld dat IUH in aanmerking kan komen voor het verkrijgen van een concessie voor mobiele telecommunicatie onder de voorwaarde dat:

- IUH haar statuten aanpast in die zin dat IUH ook deelnemingen kan oprichten die telecommunicatiediensten kunnen verlenen, en:
- een deelneming heeft opgericht die als doel heeft het bedrijfsmatig aanbieden van telecommunicatiediensten.

Teneinde aan deze voorwaarden te voldoen heeft het Bestuur van IUH op 10 december 2022 de Raad van Commissarissen (RvC) verzocht conform art. 13 lid 6, sub i, l, n, s, van de statuten van IUH N.V. als volgt te kunnen wijzigen.

- i. Artikel 2 lid 1 van de Statuten van IUH NV te wijzigen waarna deze komt te luiden:

De vennootschap heeft ten doel het beleggen van haar middelen in effecten, zoals aandelen en andere bewijzen van deelgerechtigdheid in het algemeen en meer in het bijzonder in:

- a. Utiliteitsbedrijven die ten doel hebben het op bedrijfseconomische grondslag opwekken van elektriciteit en produceren van water en de distributie daarvan met het doel deze aan derden te leveren;
 - b. telecommunicatiebedrijven die ten doel hebben het op bedrijfseconomische grondslag aanleggen, onderhouden en exploiteren van (openbare) telecommunicatie infrastructuur in Curacao ten behoeve van lokale, interinsulaire en internationale telecommunicatiedienstverlening.
- ii. Tot het oprichten van de **Naamloze Vennootschap Aquatel** te rekenen met ingang van 1 januari 2022;
- iii. De aanwijzing van het bestuur van IUH N.V. tot bewaarder van de boeken en bescheiden van Aquatel N.V.;

De RvC heeft het verzoek van het Bestuur op 10 december 2022 goedgekeurd, met dien verstande dat de goedkeuring slechts bedoeld is om de juridische procedure voor de statutenwijziging van IUH NV en hierop volgende oprichting van Aquatel N.V. te kunnen realiseren en op geen enkele wijze een goedkeuring inhouden van de eventueel te maken investeringen en operationele kosten.

Gelieve hierbij gevoegd Besluit RvC d.d. 10 december 2022 aan te willen treffen.

Goedkeuring Raad van Ministers (RvM) / Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA)

Nu de RvC het verzoek tot statutenwijziging en oprichting van Aquatel heeft goedgekeurd verzoekt IUH de Minister van Economische Ontwikkeling de Raad van Ministers (RvM) te doen goedkeuren dat IUH ook deelnemingen kan oprichten die telecommunicatiediensten kunnen verlenen, met als doel het bedrijfsmatig aanbieden van telecommunicatiediensten en dat IUH hiertoe haar statuten dient aan te passen. Uiteraard zal de RvM hiertoe STBNO om advies vragen.

De RvM zal dan de Minister van Economische Ontwikkeling in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de Aandeelhouder moeten machtigen deze besluiten in een Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) goed te keuren. Vooropgesteld moet worden dat statutenwijziging het prerogatief is van de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA). Dit is vastgelegd in art. 134 BW 2 Curaçao "de algemene vergadering is bevoegd de statuten te wijzigen" en statutair geregeld onder "Bijzondere besluiten", artikel 27 lid 1. Bovendien schrijft art. 5 lid 2 BW 2 Curaçao voor dat voor statutenwijziging een notariële akte vereist is.

Tenslotte moet in dit specifieke geval vanwege een pretense "belangrijke verandering van de identiteit of het karakter van de vennootschap" ook rekening gehouden worden met artikel 13 lid 8 onder a van de statuten waarbij een dergelijk besluit aan de goedkeuring van de AVA moet worden onderworpen.

(...)"

IUH heeft in hun schrijven van 27 januari 2023, ref. 2023-2913 onder andere het volgende gesteld met betrekking tot de statutenwijziging IUH en oprichting Aquatel:

"(...)

Met referte aan onze brief van 16 december 2022, met referentie IUH-44-2022, alsmede de brief van 11 januari 2023, met referentie IUH-1-2023, evenals de gevoerde gesprekken met het Ministerie van Economische Ontwikkeling, doe ik u hierbij een nadere toelichting komen op de grondslag voor de

wijziging van de statuten van Integrated Utility Holding N.V. ("IUH") alsmede de oprichting van AquaTel N.V.

In de afgelopen jaren heeft IUH zich voornamelijk ingezet voor het verlagen van de water- en elektriciteitsstarieven alsmede het verhogen van de operationele efficiëntie van het bedrijf. Dit is gelukt door het plegen van voornamelijk diepte-investeringen en het vernieuwen van de opwek dan wel productie infrastructuur alsmede het vernieuwen van de distributie infrastructuur. Deze modernisering is gepaard gegaan met veel automatisering en investeringen in communicatie-infrastructuur teneinde voornamelijk de distributie infrastructuur uit te breiden en te versterken. Hierbij maakt IUH sinds jaar en dag gebruik van een eigen communicatie-infrastructuur (ondergrondse fiber optic infrastructuur) aangevuld met telecommunicatiediensten van de op de lokale markt beschikbare providers. Met het aanleggen van een eigen fiber-optic infrastructuur is een aanvang gemaakt met het in eigen beheer uitvoeren van tele-, data-, en elektronische communicatie.

In kader van het verhogen van de efficiëntie van het distributieproces en ook het terugdringen van de netverliezen, is IUH ook aangevangen met de uitrol van slimme meters op Curaçao. De uitrol van de slimme meters heeft voornamelijk ten doel het verlagen van de operationele kosten van IUH. Ook gaat, met de uitrol van slimme meters, de uitrol van een communicatie-infrastructuur gepaard. In dit kader heeft IUH over de afgelopen maanden een netwerk van radiofrequentie uitgerold welke ook gebruik maakt van de bestaande fiber optic netwerk als backbone voor de communicatie. Het zal dan ook duidelijk zijn dat terwijl er verschillende acties ondernomen worden om de operationele kosten te verlagen, de (verdere) uitrol van het telecommunicatienetwerk voor eigen gebruik, extra operationele kosten met zich mee brengt.

Gelet op de extra kosten welke het in stand houden van een eigen communicatie-infrastructuur met zich meebrengt, is IUH structurele oplossingen gaan zoeken om deze verhoging van de operationele kosten, door het in stand houden van een dergelijke infrastructuur met zich meebrengt, te kunnen bekostigen.

Dit alles, indachtig het budgetneutraal in stand houden van deze infrastructuur. Hierbij komt dan ook het commercialiseren van de overcapaciteit op deze infrastructuur.

Teneinde te voldoen aan de wettelijke bepalingen heeft Aqualetra eerstens een machtiging aangevraagd en gekregen om de overcapaciteit aan derden die daartoe bevoegd zijn, tegen een vergoeding, ter beschikking te kunnen stellen. Voor het verkrijgen van die machtiging, was geen statutaire wijziging nodig en ook niet de oprichting van een daarvoor specifieke entiteit. Met het de oproep van het Land Curaçao, door tussenkomst van het Bureau Telecommunicatie & Post, aan gegadigden voor het verkrijgen van een licentie voor de operationalisering van een mobiel net heeft IUH verdere kansen gezien om:

- a) Het commercieel kunnen exploiteren van de overcapaciteit op grotere schaal en van het budget neutraal operationaliseren van de overcapaciteit op de fiber optic netwerk, een winstgevende operatie op te zetten;
- b) Het clusteren van de dienstverlening van de vitale diensten in een eiland omgeving met het oogmerk om de efficiëntie verder te verhogen en het Land Curaçao beter te dienen.
- c) Telecommunicatiediensten, welke beschouwd kunnen worden als vitale diensten, wederom (al dan niet direct of indirect) in handen te plaatsen van de overheid in een overheid's N.V. ("ONV")•

Voorts moet aangegeven worden dat IUH voornamelijk een infrastructuur bedrijf is. Dagelijks wordt ondergrondse infrastructuur aangelegd voor water en elektriciteit distributie. Derhalve is het mede aanleggen van een telecommunicatie-infrastructuur een "bijproduct" welke aangelegd wordt ter versterking en uitbreiding van de bestaande telecommunicatie-infrastructuur. Dit levert een "competitieve advantage" op ten opzichte van de reeds bestaande private telecommunicatiediensten leveranciers op Curaçao.

Een ander voordeel van de oprichting van een ONV voor telecommunicatie, en wel onder IUH, is het feit dat met de implementatie van de commercieel telecommunicatiediensten, AquaTel N.V. i.o., voornemens is om een Open Acces Network (OAN) uit te rollen. Dit houdt in dat alle telecommunicatie providers op Curaçao, gebruik kunnen maken van het netwerk van AquaTel N.V. Dit zal niet alleen ten voordele werken van de telecommunicatiebedrijven op Curaçao, maar zal ook moeten leiden tot een verlaging van de tarieven voor de klanten evenals een verbeterde dienstverlening.

Met deze beknopte motivering van de beweegredenen waarom ILIH zich (thans) op de telecommunicatie vlak begeeft, bezijden haar huidige taken, hoopt ondergetekende meer duidelijkheid te hebben verschaft

op de vraag waarom het voor IUH noodzakelijk is om haar statuten te wijzigen alsmede het oprichten van een dochtervennootschap (AquaTel N.V.).

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd opdat u een weloverwogen beslissing kunt nemen met betrekking tot ons verzoek als neergelegd in ons schrijven van 16 december 2022.

Mocht u naar aanleiding hiervan nadere vragen hebben, zijn wij vanzelfsprekend tot nadere toelichting bereid.

(...)"

Met onder andere verwijzing naar de brieven van IUH en BTP heeft de Minister het verzoek tot statutenwijziging IUH en de oprichting Aquatel N.V. middels schrijven van 13 februari 2023 gemotiveerd aan de Raad van Ministers ter besluitvorming voorgelegd. In dit schrijven is onder andere het volgende gesteld:

"(...)

Naar aanleiding van het verzoek van Integrated Utility Holding N.V. (IUH) zoals verwoord in hun schrijven van 16 december 2022 met referentie IUH-44-2022 alsook de brief van 11 januari 2023 met referentie IUH-1-2023 in combinatie met een nadere toelichting op 7 februari jongleden door vertegenwoordigers van de Holding bericht ik u als volgt.

Door IUH is een verzoek ingediend voor het oprichten van de dochteronderneming AquaTel N.V. onder de paraplu van de holding met als primair doel het verdere verhogen van de operationele efficiëntie in het distributieproces en het terugdringen van netverliezen. In het schrijven van IUH waarin een toelichting wordt gegeven aangaande de oprichting van AquaTel N.V. van 27 januari 2023 met referentie 2023-2931 wordt aangegeven dat de uitrol van slimme meters voornamelijk het doel heeft het verlagen van hun operationele kosten. Daarnaast gaat het inzetten van slimme meters tevens gepaard met het aanleggen van een communicatie-infrastructuur. Dit impliceert dat door IUH een infrastructuur aangelegd dient te worden die niet volledig door de slimme meters benut zal worden, waardoor er overcapaciteit ontstaat. Volgens IUH zal het inkopen van communicatie-diensten bij derden leiden tot belemmering van verdere uitbreiding van slimme meters daar de infrastructuur aan de westelijke kant van het eiland, door derden, niet in voldoende mate is aangelegd.

Het is op basis van reeds vernoemde dat IUH het verzoek heeft gedaan bij Bureau Telecommunicatie en Post (BTP) voor de exploitatie van een telecommunicatiebedrijf in hun schrijven van 8 februari 2023 met referentie IUH-4-2023 die naar zienswijze van IUH zal leiden tot additionele inkomsten en een verlaging van de elektra- en waterkosten. In de brief van BTP van 24 mei 2022 met referentie BT2022/DIR-258 is door BTP namens de Minister van Vervoer, Verkeer en Ruimtelijke Planning met de instemming van de Raad van Ministers een concessie verleend voor mobiele telecommunicatie aan IUH.

De concessie aan IUH werd door BTP verleend onder een aantal voorwaarden. De voorwaarden zoals verwoord in voornoemde brief van BTP zijn dat:

- IUH haar statuten aangepast in dier voege dat IUH ook deelnemingen kan oprichten die telecommunicatiediensten kunnen verlenen en;
- een deelneming heeft opricht die als doel heeft het bedrijfsmatig aanbieden van telecommunicatiediensten.

Daarnaast heeft BTP aangegeven dat de concessiehouders in maximaal één jaar operationeel moeten zijn op het gehele grondgebied van Curaçao.

Mijn Ministerie heeft vanwege strategische overweging van IUH niet alle bedrijfseconomische informatie ontvangen. Echter was het ministerie in staat, naar aanleiding van de presentatie op 7 februari 2023 en het toelichtende schrijven van 8 februari 2023 van IUH een beeld te kunnen vormen.

Uit de presentatie en de daaraan gekoppeld schrijven blijkt dat het oprichten en exploitatie van een aparte dochtervennootschap onder de paraplu van IUH naar verwachting voordelen met zich mee zal

brengen in de zin van verlagende utiliteitskosten, alsook toenemende inkomsten en winsten voor IUH en substantiële daling in lekverliezen van electra en water.

Vermeldingswaard is dat de bedrijfseconomische cijfers die ten grondslag liggen aan de verwachte projecties niet door mijn ministerie zijn ontvangen, noch geanalyseerd om advies te kunnen uitbrengen. IUH beschouwt deze informatie als bedrijfsgevoelige informatie en dientengevolge vanuit strategische overwegingen niet gedeeld kunnen worden. Rekening houdend dat de concessie voor telecommunicatie tot en met mei dit jaar geldig is, en het traject dat dit verzoek nog dient te doorlopen leg ik de Raad het hiernavolgend advies voor ter besluitvorming.

Het verzoek voor het oprichten en exploitatie van AquaTel N.V. naar SBTNO door te geleiden ter toetsing van de statutenwijziging van IUH N.V. alsook het statuut van het nog op te richten Aquatel N.V.. Om alvorens over te gaan tot een eindbesluit tot het oprichten en de exploitatie van AquaTel N.V., IUH uit te nodigen om een presentatie te verzorgen aan een fysieke algemene vergadering van aandeelhouders met dien verstande dat de vennootschap de algemene vergadering van aandeelhouders alle relevante informatie die ten grondslag liggen aan de oprichting van de dochtervennootschap Aquatel N.V. tijdig te doen toekomen opdat zij de uitoefening van haar bevoegdheden naar behoren kan uitoefenen.

Immers schrijft het Landsbesluit Code Corporate Governance Curaçao voor, dat de algemene vergadering van aandeelhouders dient zodanig invloed te kunnen uitoefenen op het beleid van het bestuur en de raad van commissarissen van de vennootschap, dat zij een volwaardige rol speelt in het systeem van "checks and balances" in de vennootschap. De besluiten van het bestuur omtrent een belangrijke oftewel ingrijpende verandering van de identiteit of het karakter van de vennootschap of de onderneming zijn aan de goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders onderworpen. Dit impliceert dan ook dat alle beslissingen aangaande de vennootschap vooraf in de Raad van Ministers moet worden genomen. Omdat mijn Ministerie niet in staat is om op basis van de tot nu toe verkregen informatie deugdelijk en allesomvattend advies uit te brengen en de Raad van advies te voorzien, wordt de Raad verzocht om IUH te verzoeken om nadere toelichting te overleggen aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Voorop moet staan (ingevolge de toelichting op de modelstatuten) dat de overheidsvennootschap haar ontstaan en vermogen immers grotendeels aan de inbreng van geld of middelen door het land Curaçao of zijn voorgangers moet danken. Voorts bekleedt de overheidsvennootschap op verschillende gebieden in vergelijking tot andere private vennootschappen een bijzondere positie. Als zodanig treden de overheidsvennootschappen op als bestuursorgaan of in een daaraan vergelijkbare gedaante. Ook het aandeelhouderschap van de overheid heeft de overheidsvennootschap nadrukkelijk gevormd. Dat aandeelhouderschap is doorgaans niet louter gericht winsten te behalen, maar is er voornamelijk erop gericht de maatschappij de vruchten te laten plukken van de organisatie van een bepaalde overheidstaak in een private rechtsvorm. Een overheidsvennootschap is dus niet louter een vennootschap met in aandelen verdeeld kapitaal die op een commerciële wijze aan het rechtsverkeer deelneemt. Een overheidsvennootschap heeft daarnaast een bijzondere verantwoordelijkheid naar de maatschappij toe. Die verantwoordelijkheid komt erop neer dat de overheidsvennootschap, bij de verwezenlijking van het eigenlijke commerciële doel, het algemeen belang en een deugdelijke sociaaleconomische ontwikkeling van het land Curaçao in acht dient te nemen.

Daarnaast verzoek ik de Raad om onderstaande condities te binden aan het oprichten en exploitatie van AquaTel N.V. te weten:

- Dat de exploitatie van AquaTel N.V. niet mag leiden tot toenemende vaste kosten voor de productie van elektra en/of water;
- Dat additionele tegenvallende omzet met betrekking tot de exploitatie van AquaTel N.V. de continuïteit van het traject van slimme meters niet mag verhinderen en/of vertragen; en
- Dat de geprojecteerde verlaging van de non revenues conform de brief van 8 februari 2023 met referentie IUH-4-2023 voor zowel water als elektra die de digitale meters teweeg moeten brengen niet verhinderd mogen worden door tegenvallende omzet van AquaTel N.V.

(...)"

4 Toetsing statutenwijziging IUH

De Minister en IUH hebben gemotiveerd de noodzaak en het voornemen tot statutenwijziging IUH aangegeven. De statutenwijziging houden verband met de voornemen van IUH om haar doelstelling uit te breiden dan wel het verrichten van andere werkzaamheden die thans tot de statutaire doelstelling van IUH behoren. In dit kader is IUH voornemens een dochteronderneming AquaTel N.V. op te richten en onder de paraplu van IUH te brengen met als primair doel het verder verhogen van de operationele efficiëntie in het distributieproces en het terugdringen van netverliezen. Het voorgaande heeft betrekking op de uitrol van slimme meters voornamelijk met als doel het verlagen van de operationele kosten. Het inzetten van slimme meters gaat tevens gepaard met het aanleggen van een communicatie-infrastructuur. De infrastructuur dat hiervoor zal worden aangelegd zal niet volledig door de slimme meters benut worden, waardoor er overcapaciteit ontstaat.

IUH heeft gelet hierop het verzoek gedaan bij Bureau Telecommunicatie en Post (BTP) voor de exploitatie van een telecommunicatiebedrijf die naar zienswijze van IUH zal leiden tot additionele inkomsten en een verlaging van de elektra- en waterkosten zoals vervat in het schrijven van de Minister.

De voorgestelde statutenwijziging met betrekking tot de uitbreiding van de doelstelling van IUH is als volgt:

De vennootschap heeft ten doel het beleggen van haar middelen in effecten, zoals aandelen en andere bewijzen van deelgerechtigdheid in het algemeen en meer in het bijzonder in:

- a. Utiliteitsbedrijven die ten doel hebben het op bedrijfseconomische grondslag opwekken van elektriciteit en produceren van water en de distributie daarvan met het doel deze aan derden te leveren;
- b. Telecommunicatiebedrijven die ten doel hebben het op bedrijfseconomische grondslag aanleggen, onderhouden en exploiteren van (openbare) telecommunicatie infrastructuur in Curaçao ten behoeve van lokale, interinsulaire en internationale telecommunicatiedienstverlening.

De Minister heeft aan de oprichting van Aquatel drie condities verbonden zijnde:

- i. dat de exploitatie van Aqua Tel N.V. niet mag leiden tot toenemende vaste kosten voor de productie van elektra en/ of water;
- ii. dat additionele tegenvallende omzet met betrekking tot de exploitatie van Aqua Tel N.V. de continuïteit van het traject van slimme meters niet mag verhinderen en/ of vertragen; en
- iii. dat de geprojecteerde verlaging van de non revenues conform de brief van 8 februari 2023 met referentie voor zowel water als elektra die de digitale meters teweeg moeten brengen niet verhinderd mogen worden door tegenvallende omzet van Aqua Tel N.V.;

De adviseur veronderstelt dat deze condities tevens gelden voor de statutenwijziging van IUH daar deze statutenwijzigingen er alleen toe dient om de oprichting van Aquatel door IUH mogelijk te maken. Zonder statutenwijziging is dit immers gelet op artikel 2:13 BW niet mogelijk daar dit anders een statutaire doeloverschrijding met zich mee zou brengen.

De ervaringen met UTS welke jarenlang verlieslijdend was en uiteindelijk is vervreemd, wijzen erop dat het toetreden tot de telecommunicatiemarkt niet geheel risicoloos is. Het is dan ook te volgen dat de Minister bepaalde condities stelt ten aanzien van de oprichting van Aquatel en de daarvoor vereiste statutenwijziging van IUH. Gewaarborgd moet immers worden dat de water en elektriciteitsvoorziening dan wel de tarieven daarvoor door het in leven roepen van een dochtermaatschappij met een geheel andere doelstelling niet in het gedrang komt.

IUH heeft in hun schrijven van 8 februari 2023 summierlijk de projecties voor 2023 t/m 2028 aangegeven voor de bijdrage van Aquatel aan de inkomsten van IUH. Een nadere onderbouwing van deze projecties heeft de adviseur niet aangetroffen. Ook is er geen businessplan en begroting voor de oprichting en daarbij behorende meerjaren exploitatiebegroting aangetroffen. Ook de Minister geeft in zijn schrijven aan deze niet te hebben ontvangen en dat IUH heeft aangegeven dat het om bedrijfsgevoelige informatie gaat die zij vanuit strategische overweging niet kunnen delen. De adviseur kan gelet op de concurrentiepositie van IUH in de telecommunicatiemarkt begrijpen dat bedrijfsgevoelige informatie niet met de aandeelhouder en derden gedeeld kan worden. Het is de taak van de raad van commissarissen om deugdelijk toezicht te houden op de voornemens van het bestuur en de aandeelhouder in deze te adviseren. Zij hebben immers wel toegang tot alle documenten. De raad van commissarissen dienen erop toe te zien dat deze documenten aanwezig zijn en deugdelijk zijn opgesteld.

Uit het besluit van de raad van commissarissen van 10 december 2022 blijkt niet of deze documenten reeds aanwezig zijn. In tegendeel in het besluit van de raad van commissarissen staat expliciet vermeld dat dat het verzoek van het bestuur van IUH op geen enkele wijze een goedkeuring van de eventueel te maken investeringen en operationele kosten van Aquatel N.V. inhouden. Voor zover er nog geen businessplan, investeringsbegroting en meerjarenbegroting verband houdende met de oprichting van Aquatel is opgesteld ligt het op de weg van het bestuur van IUH om dit zo mogelijk voor de oprichting van Aquatel op te stellen en aan de raad van commissarissen voor te leggen.

Volledigheidshalve brengt de adviseur onder de aandacht van de Minister dat de door de Minister gestelde voorwaarden dan wel condities door de Algemene Vergadering van Aandeelhouder van IUH moeten worden gesteld opdat ze van kracht zijn voor IUH. Een besluit van de Raad van Ministers dan wel de Minister bindt immers de vennootschap niet.

Voorts zij gesteld dat het stellen van deze condities nog geen garantie is dat dat voornoemde situaties zich niet kunnen voordoen. Van belang is dat er zowel bij IUH als bij Aquatel deugdelijk toezicht door de raad van commissarissen plaatsvinden om het voorgaande te voorkomen.

De adviseur heeft met in achtneming van het voorgaande en de door de Minister gestelde condities geen bezwaren tegen de uitbreiding van de doelstelling van IUH en de voorgestelde statutenwijziging van IUH. Ook kan niet gesteld worden dat het algemeen belang van Curaçao zicht tegen de uitbreiding van de doelstelling zou verzetten. Zoals door IUH summierlijk geschetst zou dit immers voordelen voor de vennootschap en de consument met zich meebrengen.

5 Toetsing conceptstatuten Aquatel

Voor de toetsing van de conceptstatuten zal als toetsingskader worden gebruikt de Landsverordening corporate governance, de Code en de Modelstatuten Deelnemingen van het Land Curaçao Eindversie 16102011 (hierna: de Modelstatuten) alsmede Modelstatuten Dochtervennootschappen Curaçao.

Conform artikel 3, derde lid, van de Landsverordening corporate governance bewerkstelligt de Minister, voor zoveel als dat mogelijk is, dat de vennootschap of stichting de principes en bepalingen van de Code naleeft.

Conform artikel 1 van de Code dienen de statuten van de vennootschappen en stichtingen zodanig te worden aangepast dan wel opgesteld dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten van die

overheidsentiteiten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de vennootschap of stichting. Tevens is in genoemd artikel gesteld dat het toepassen van de bepalingen van de Code impliceert dat de statuten van de entiteiten moeten worden aangepast dan wel opgesteld conform het Raad van Commissarissen model en dus overeenkomstig de Modelstatuten.

Bij het opstellen van de Modelstatuten is bijzondere aandacht besteed aan de bepalingen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Landsverordening corporate governance en de Code. Eveneens is rekening gehouden met de bijzondere plaats van overheidsstichtingen en overheidsvennootschappen binnen de Curaçaose maatschappij.

Vooropgesteld moet worden dat van de bepalingen van de Modelstatuten **slechts** in zeer uitzonderlijke gevallen mag worden afgeweken. Afwijkingen zijn in beginsel slechts toegestaan indien hiertoe een wettelijke verplichting bestaat. Voor het afwijken, moet in ieder geval sprake zijn van een voldoende rechtvaardiging. Daarvoor zal een deugdelijke schriftelijke motivering van de Minister aan ten grondslag moeten liggen.

Ten aanzien van de conceptstatuten van Aquatel kan gesteld worden dat deze gelijklopend zijn met de Modelstatuten Deelnemingen van het Land Curaçao maar op twee onderdelen afwijken van de modelstatuten voor dochtervennootschappen Curaçao.

In artikel 13 lid 8 van de concept statuten Aquatel is een sub d opgenomen die niet in de modelstatuten dochtervennootschappen vermeld staat. Dit komt waarschijnlijk omdat er uitgegaan is van de modelstatuten voor deelnemingen en niet die voor dochtervennootschappen.

Hetzelfde geldt ten aanzien van artikel 16 met betrekking tot de raad van commissarissen. In de modelstatuten van dochtervennootschappen staat:

Artikel 16

1. De vennootschap heeft een raad van commissarissen, zijnde de raad van commissarissen van de op Curaçao gevestigde naamloze vennootschap [**NAAM MOEDERVENNOOTSCHAP**]. Waar in deze statuten gesproken wordt van de raad van commissarissen, haar (vice-)voorzitter(s), leden of commissarissen, wordt steeds voornoemde raad van commissarissen, haar (vice-)voorzitter(s), leden of commissarissen bedoeld.

Uitgangspunt hierbij is dat de raad van commissarissen van de moedermaatschappij derhalve IUH tevens de raad van commissarissen van de dochter zou moeten zijn.

In de stukken heeft de adviseur geen nadere motivering aangetroffen voor deze afwijking. Het is de adviseur derhalve niet bekend of het wel of niet de bedoeling is dat de raad van commissarissen IUH tevens de raad van commissarissen Aquatel zal zijn. Gezien het feit dat de werkzaamheden van Aquatel een geheel ander werkgebied betreft dan de huidige werkzaamheden van IUH zou indien de raad van commissarissen tevens als raad van commissarissen Aquatel worden benoemd, de profielschets voor de raad van commissarissen IUH moeten worden aangepast opdat het ook de nieuwe doelstelling van IUH inclusief Aquatel omvat..

Indien het niet de bedoeling is dat de raad van commissarissen IUH de raad van commissarissen Aquatel wordt dat zal er een profielschets voor de raad van commissarissen Aquatel moeten worden opgesteld en aan de adviseur moeten worden voorgelegd voor advies en zal het voornemen van te benoem leden van de raad van commissarissen tevens aan de adviseur moeten worden gemeld.

Aquatel zou vooralsnog kunnen worden opgericht waarbij de thans zittende leden van de raad van commissarissen IUH tevens worden benoemd als leden van de raad van commissarissen Aquatel doch dient er op zeer korte termijn de profielschets van IUH te worden aangepast en indien het voornemen is om bij Aquatel andere leden in de raad van commissarissen te benoemen dient voor de raad van commissarissen Aquatel tevens een profielschets te worden opgesteld.

Met in achtneming van het voorgaande heeft de adviseur geen bezwaren tegen de conceptstatuten en de oprichting van Aquatel. Zoals reeds aangegeven verzet de oprichting van Aquatel dan wel de indirecte verkrijging van de aandelen Aquatel zich niet tegen het belang van Curacao.

6 Conclusie en Advies

- De adviseur heeft met in achtneming van het gestelde in dit advies en de door de Minister gestelde condities geen bezwaren tegen de uitbreiding van de doelstelling van IUH en de voorgestelde statutenwijziging van IUH. Ook kan niet gesteld worden dat het algemeen belang van Curacao zich tegen de uitbreiding van de doelstelling van IUH zou verzetten.
- De adviseur brengt onder de aandacht van de Minister dat de door de Minister gestelde voorwaarden dan wel condities door de Algemene Vergadering van Aandeelhouder van IUH moeten worden vastgesteld opdat ze van kracht zijn voor IUH.
- De Minister dient te bewerkstelligen dat indien er nog geen businessplan, investeringsbegroting en meerjaren begroting ten behoeve van Aquatel is opgesteld deze zo mogelijk voor de oprichting worden opgesteld.
- Met in achtneming van het gestelde in dit advies heeft de adviseur geen bezwaren tegen de conceptstatuten en de oprichting van Aquatel. Ook kan niet gesteld worden dat het algemeen belang van Curacao zich tegen de oprichting van Aquatel dan wel de indirecte verkrijging van de aandelen Aquatel.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc. Minister-President
Minister van Financiën